

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณ
และการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

**The Instructional Model to Enhance Critical on Reading, Writing and
Self-Regulation Learning in English of Mathayomsuksa 3 Students**

วิทวินทร์ ประทังคติ,

พิจิตรา ธงพานิช และ สฤณี ศรีชาว

มหาวิทยาลัยนครพนม

Witthawin Pratangkati,

Pajittra Thongpanich and Sarit Sri-kae

Nakhon Phanom University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: iamwitthawin@esdc.go.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ และ 3) ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ คือ ครู 14 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง และนักเรียนความสามารถ 20 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน 6 ชนิด สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1) ครูส่วนใหญ่ไม่ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนการสอนทักษะการอ่านการเขียนภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง ขาดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก ครูยังเห็นว่านักเรียนขาดการกำกับตนเองด้วย และจากการสัมภาษณ์นักเรียน พบว่าส่วนใหญ่ขาดทักษะและวิธีในการอ่านการเขียน นักเรียนมีความรู้ด้านคำศัพท์ค่อนข้างน้อย ขาดแรงจูงใจและความกระตือรือร้นในการเรียนรู้

2) ผลการพัฒนาสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มี 6 องค์ประกอบ และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 9 ขั้นตอน

3) ผลการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 (S.D. เท่ากับ 0.69)

* วันที่รับบทความ: 5 พฤศจิกายน 2565; วันที่แก้ไขบทความ 14 พฤศจิกายน 2565; วันที่ตอบรับบทความ: 15 พฤศจิกายน 2565

Received: November 5, 2022; Revised: November 14, 2022; Accepted: November 15, 2022

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ; การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ; การเขียนภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ; การกำกับตนเองในการเรียนรู้

Abstracts

This research aims to 1) study the current condition, problems and needs for an instructional model to enhance critical reading, writing and self-regulation learning in English of Mathayomsuksa 3 students, 2) develop an instructional model and 3) try out for an instructional model. The informants by interview were 14 teachers, obtained by Purposive Sampling and 20 students of mixed abilities were obtained by Simple Random Sampling. Six types of data collection tools. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The results showed that;

1) Most of the teachers did not organize their learning activities according to the correct steps for teaching English reading and writing skills, lack of active learning activities and they also saw that the students lacked self-regulation.

2) The results of the development of an instructional model drafting consisted of 6 components and 9 steps of learning.

3) The results of finding the quality of the tools found that an instructional model drafting has a high level of overall consistency; the mean is 4.46 (S.D. = 0.69).

Keywords: Instructional model in English; Critical reading in English; Critical writing in English; Self-regulation learning

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและสามารถเข้าสู่การแข่งขันในยุคดิจิทัลได้ ดังนั้นหากนักเรียนมีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพแล้ว นักเรียนก็จะสามารถดำเนินชีวิตประจำวันและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยมีนโยบายที่จะพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ครูผู้สอนคือ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ รวมถึงมีความสามารถในการจัดรูปแบบการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมอย่างหลากหลายให้นักเรียนเกิดองค์ความรู้ นักเรียนมีประสบการณ์ตรง เกิดทักษะและกระบวนการที่จำเป็นจากการลงมือปฏิบัติอย่างเป็นระบบ อันจะนำนักเรียนไปสู่การเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง (Fosnot. 1996 : 20-21) และ Mayer. (2011: 16-21) ที่ได้กล่าวถึงทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ว่าการเรียนรู้สาระวิชา ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของนักเรียน โดยครูช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้ให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ โดยเฉพาะทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมด้านการสื่อสารและมีวิจารณญาณ นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยังได้กำหนดไว้

ชัดเจนในสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศว่านักเรียนมีความเข้าใจ และตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล นักเรียนมีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล เกิดกระบวนการคิดที่นำไปสู่การอ่านและเขียนอย่างมีวิจารณญาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถานการณ์ด้านการอ่านหนังสือของนักเรียนไทยในปัจจุบัน พบว่าอ่านหนังสือน้อยลง เหลือเพียงแค่ 3 บรรทัดเท่านั้น โดยความสนใจหลักของนักเรียนจะมุ่งเน้นไปที่ข้อความสั้นๆ ในสื่อสังคมออนไลน์ ผ่านโทรศัพท์มือถือ เช่น คำคม ความรู้สึก คำบรรยายรูปภาพสั้นๆ หรือเรื่องราวที่กำลังให้ความสนใจในช่วงนั้น ขณะเดียวกันการอ่านเนื้อหาโดยไม่สามารถวิเคราะห์ในสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง อาจทำให้นักเรียนไม่เข้าใจในเจตนาแฝงของผู้เขียน ไม่สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ขาดการสังเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ หรือประเมินค่าจากเรื่องที่อ่านได้ ทำให้ตีความผิด และนำไปใช้ในทางที่เป็นโทษได้ (Organization for Economic Co-operation and Development ; OECD. 2021 : 20-26) สอดคล้องกับ Richards & Rodgers. (2001 : 74) ยังให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า นักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องได้รับการจัดการเรียนรู้โดยต้องมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผ่านทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้สามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษได้อย่างมีวิจารณญาณมากขึ้น นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ในการอ่าน แสดงความคิดเห็น และประเมินสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในปัจจุบันจำเป็นที่ต้องใช้แนวคิด หลักการ ทฤษฎีและเทคนิค กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อนำมาบูรณาการให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน นอกจากกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณแล้ว การกำกับตนเองในการเรียนรู้ (Self-regulated learning) ก็เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ สอดคล้องกับ Zimmerman. (1989 : 330) ที่ได้แสดงความคิดเห็นว่าแนวคิดทฤษฎีการกำกับตนเองในการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้ เพราะจะช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนากระบวนการทั้งด้านพฤติกรรมและความรู้อย่างเป็นระบบด้วยตนเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเรียน เมื่อนักเรียนมีการกำกับตนเองในการเรียนรู้ นักเรียนจะมีความรับผิดชอบต่อการเรียน สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเอง แสวงหาความรู้และคิดหาวิธีที่จะช่วยให้ตนเองประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ และสอดคล้องกับ Mezirow. (2000 : 5-8) ที่ได้อธิบายว่าหากนักเรียนผ่านขั้นตอนในการเรียนรู้ที่สำคัญคือ การใคร่ครวญเกี่ยวกับตนเองอย่างมีวิจารณญาณ และการสนทนาเชิงวิพากษ์ จึงจะทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงสู่การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเพื่อนำมาพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้จากงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ พบว่าครูผู้สอนควรออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีลักษณะแตกต่างกันตามบริบทของเนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์ของการเรียน เพื่อเสริมสร้างให้กระบวนการเรียนรู้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ Malcolm L. (2017 : 50-65) ที่ได้กล่าวเสริมว่า กิจกรรมและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนจะนำมาใช้เป็นกรอบในการออกแบบการจัดการเรียนรู้จะต้องมีขั้นตอน เทคนิครูปแบบที่หลากหลาย น่าสนใจและมั่นใจว่าเป็นปัจจัยเงื่อนไขที่มีคุณค่าในการเรียนรู้มากที่สุด เนื่องจากการเรียนรู้ที่สมบูรณ์จะต้องเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่นำพาให้นักเรียนสู่เป้าหมายที่ต้องการ โดยวิธีการหรือกลวิธีการเรียนที่มุ่งใจให้นักเรียนรู้อย่างมีคุณค่าและมีประโยชน์และสามารถปรับและประยุกต์ใช้ในบริบทที่ต่างกัน

ผู้วิจัยในฐานะศึกษานิเทศก์ ปฏิบัติหน้าที่นี้เทศ กำกับและติดตามการจัดการศึกษา รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้บรรลุผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ตามหลักสูตร ตระหนักและเห็นความสำคัญของปัญหาและมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาและเสริมสร้างความสามารถของนักเรียน จึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามรูปแบบการวิจัยในลักษณะการวิจัยและพัฒนา ทั้งนี้เพื่อเป็นวิธีการที่มุ่งสู่ความสำเร็จในการพัฒนาเสริมสร้างสติปัญญาของนักเรียนได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงเพื่อให้ครูผู้สอนสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดแก่นักเรียนทั้งในด้าน การเห็นคุณค่าและความหมายของความรู้ ด้านการเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การปฏิบัติและทักษะสำคัญต่าง ๆ และด้านคุณลักษณะทางจิตใจที่ส่งเสริมการนำความรู้และการปฏิบัติไปใช้ทั้งในชีวิตการเรียนและการทำงานในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัจจุบัน ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ในบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 14 โรงเรียน ที่มีศักยภาพและความพร้อมของครูผู้สอนและนักเรียนอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน รวมทั้ง หลักการแนวคิด ทฤษฎี และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ประกอบการร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำร่างรูปแบบไปทดลองใช้กับนักเรียนในบริบทที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัญหาปัจจุบัน และความต้องการจำเป็น ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการ รวมถึงเอกสารที่เกี่ยวข้อง นำผลที่ได้มาสังเคราะห์ จากกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายครูผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัญหาจริง และความต้องการจำเป็น ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 14 โรงเรียน รวม 14 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. กลุ่มเป้าหมายนักเรียนผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเมืองนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยผู้วิจัยเลือกสุ่มจับสลาก จำนวน 3 เครือข่าย จากทั้งหมด 7 เครือข่าย เพื่อคัดเลือกนักเรียนเก่ง ปานกลางและอ่อน รวมนักเรียน 20 คน

3. กลุ่มเป้าหมายผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ รวมทั้งด้านการวิจัยและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ระยะที่ 2 ออกแบบ พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการในระยะที่ 2 ดังนี้

1. พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณ และการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยนำข้อมูลที่เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในระยะที่ 1 มาใช้ในการสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้

2. พัฒนาเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณ และการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้แก่ ร่างคู่มือ

การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ และวางแผนการจัดการเรียนรู้

3. พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัยของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณ และการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ แบบทดสอบวัด ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ และแบบทดสอบวัดการกำกับตนเองในการ เรียนรู้ 2 ด้าน คือ ด้านความรู้และกระบวนการเรียนรู้ และด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง
ระยะที่ 3 การทดลองใช้ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมี วิจารณญาณและการกำกับตนเองในการเรียนรู้

1. กลุ่มทดลองใช้ร่างรูปแบบ (กลุ่ม try out หรือกลุ่ม pilot) ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 36 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบสุ่ม อย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยพิจารณาจากประสบการณ์ความรู้ความสามารถ วิชา ภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในระดับใกล้เคียงกัน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองคำโคกกุง จำนวน 37 คน ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น และโรงเรียน บ้านผึ้ง จำนวน 35 คน ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และจับสลากเลือกกลุ่มตัวอย่าง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ ตามระยะของการวิจัย ดังนี้

2.1 การเก็บข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในระยะที่ 1

1) ขั้นปฐมนิเทศ โดยการแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษและนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับข้อมูลสภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้เสริมสร้างการ อ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) สภาพการจัดการเรียนรู้และแนวทางในการจัดการเรียนรู้ในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผ่านมาเป็นอย่างไร 2) สภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ในวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนของท่านเป็นอย่างไร 3) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีส่วน ในการส่งเสริม สนับสนุน ในการใช้เทคนิค วิธีการหรือแนวทางการสอนเกี่ยวกับการอ่านและการเขียน ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างไร 4) ครูผู้สอนและนักเรียนมีส่วน ร่วมและบทบาทในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างไร 5) ครูผู้สอนมีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ในด้านสื่อ อุปกรณ์และสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร 8) นักเรียนทราบและได้ แสดงออกถึงการกำกับตนเองในการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร และการสัมภาษณ์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมี
 วิจารณ์ญาณและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียนในบริบทที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การ
 จัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษในห้องเรียนของนักเรียนเป็นอย่างไร 2) นักเรียนมีปัญหาในการเรียน
 ภาษาอังกฤษอย่างไรบ้าง 3) นักเรียนคิดว่าตนเองมีความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษอยู่ใน
 ระดับใดและเพราะอะไร 4) นักเรียนมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวิชาภาษาอังกฤษ
 อย่างไร 5) การจัดการเรียนรู้ในวิชาภาษาอังกฤษ มีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนและสิ่งแวดล้อมทางการ
 เรียนรู้หรือสื่อและอุปกรณ์ที่สนับสนุนการเรียนรู้หรือไม่บ้าง

2) ขั้นหัตถิภูมิ โดยใช้แบบวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสังเคราะห์
 บรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร การวัดและประเมินผลและ
 วิเคราะห์เนื้อหาคำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานและรายวิชาการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษเบื้องต้น
 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ
 การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณ์ญาณ การกำกับตนเอง
 ในการเรียนรู้ และการออกแบบรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากบทความวิชาการ วารสารทางวิชาการ
 ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงวารสารอิเล็กทรอนิกส์ และพบว่าทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ กลวิธีอภิ
 ปัญญา ทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง และแนวคิด Lexical approach สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อ
 พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนให้บรรลุผลได้

2.2 การเก็บข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในระยะที่ 2

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากระยะที่ 1
 มาพัฒนาและสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ผ่านกิจกรรมการสนทนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship)
 จำนวน 5 ท่าน รวมทั้งการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ จัดเก็บข้อมูลตามกรอบโครงสร้างของร่าง
 รูปแบบให้มีความถูกต้อง โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนาอิงผู้เชี่ยวชาญและการประเมินร่างรูปแบบมา
 พิจารณาปรับปรุงคุณภาพสาระสำคัญของร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และคุณภาพของเครื่องมือจัดเก็บ
 ข้อมูลประกอบการใช้ร่างรูปแบบให้มีความถูกต้องน่าเชื่อถือมากขึ้น ดังนี้

1) ดำเนินการสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ และการประเมินคุณภาพร่าง
 รูปแบบ ครอบคลุม 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) หลักการ
 แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5) ระบบสังคม
 และสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล รวมถึงภาคผนวกของเอกสารคู่มือประกอบร่าง
 รูปแบบการจัดการเรียนรู้

2) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ประกอบร่างรูปแบบ จำนวน 4 แผนๆ ละ 7 คาบ รวม 28 คาบ ซึ่งในแต่ละแผนประกอบด้วย 1) มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) สารการเรียนรู้ 4) กิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล รวมถึงภาคผนวกของแผนการจัดการเรียนรู้

3) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วยบทอ่าน บทความ ข้อความจากสื่อสิ่งพิมพ์และจากสื่อสังคมออนไลน์ เป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์ ชนิดปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และชนิดอัตนัย จำนวน 10 ข้อ

4) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ โดยให้คะแนนแบบรูบริกส์ (Rubrics scoring) จำนวน 10 ข้อ กำหนดเกณฑ์การผ่านการเขียนภาษาอังกฤษร้อยละ 65 ซึ่งเกณฑ์นี้เป็นเกณฑ์ที่ตั้งไว้ก่อนการสอบและเป็นเกณฑ์ของการเรียนรู้ (Master Criterion)

5) แบบทดสอบวัดการกำกับตนเองในการเรียนรู้ ด้านความรู้และกระบวนการเรียนรู้ ชนิดอัตนัย จำนวน 2 สถานการณ์ โดยสถานการณ์ที่ 1 ประกอบด้วยด้านความรู้ จำนวน 3 ข้อ และด้านกระบวนการเรียนรู้ จำนวน 3 ข้อ และสถานการณ์ที่ 2 ประกอบด้วยด้านความรู้ จำนวน 3 ข้อ และด้านกระบวนการเรียนรู้ จำนวน 3 ข้อ ให้คะแนนด้วยเงื่อนไขแบบรูบริกส์ (Rubrics scoring)

6) แบบสอบถามวัดการกำกับตนเองในการเรียนรู้ ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

2.3 การเก็บข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในระยะที่ 3

ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บข้อมูลผลการทดลองใช้ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองคำโคกกุง จำนวน 37 คน โดยใช้ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ 4) แบบทดสอบวัดการกำกับตนเองในการเรียนรู้ ด้านความรู้และกระบวนการเรียนรู้ ชนิดอัตนัย และ 5) แบบสอบถามวัดการกำกับตนเองในการเรียนรู้ ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ หลังการจัดการเรียนรู้ตามแผนประกอบร่างรูปแบบ เพื่อนำไปใช้อธิบายคุณภาพของร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน หลังการทดลองใช้ร่างรูปแบบจริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data Analysis) วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างของครูผู้สอนและนักเรียน สังเคราะห์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวและทฤษฎีเพื่อ

นำมาออกแบบร่างรูปแบบ และนำมาวิเคราะห์เนื้อหาและข้อมูล (Content Analysis)

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data Analysis) วิเคราะห์จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของร่างรูปแบบและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเที่ยงตรง ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ค่าความยากง่าย และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

4. ขั้นตอนการดำเนินงาน

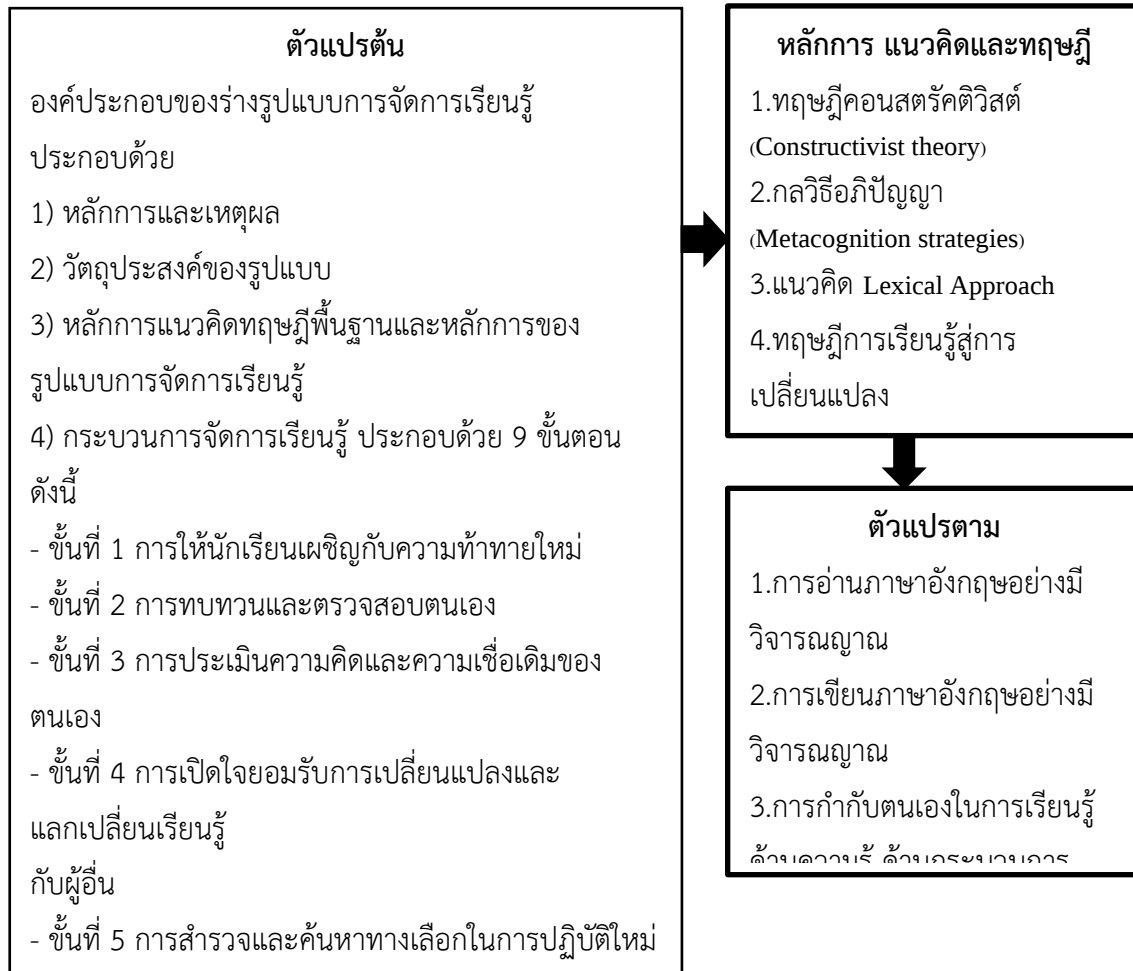
1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัญหาปัจจุบัน และความต้องการในการจัดการเรียนรู้ โดยการศึกษาสัมภาษณ์ ครูผู้สอนและนักเรียนพร้อมทั้งสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในชั้นเรียน รวมถึงศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการ เอกสารในบริบทที่เกี่ยวข้อง

2) ศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด หลักการ ทฤษฎีและองค์ความรู้ ได้แก่ แนวคิด ทฤษฎีการสอนอ่านและเขียนภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ แนวคิดการเสริมสร้างกระบวนการคิด แนวคิดการกำกับตนเองในการเรียนรู้ ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ กลวิธีอภิปัญญา แนวคิด Lexical Approach และทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ พร้อมสรุปสาระสำคัญของข้อมูล เพื่อนำไปใช้ประกอบการร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้

3) ดำเนินการพัฒนาและสังเคราะห์ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์แนวคิดของ Keeves J.P., (1997: 386-389), Oliva. (2009: 345-348) และ Joyce & Weil. (2003: 49-54) เพื่อนำมาสนับสนุนร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และดำเนินการจัดกระทำและออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลตามกรอบการวิจัย

4) ตรวจสอบคุณภาพ ความเหมาะสมและความสอดคล้องของร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ แบบทดสอบวัดการกำกับตนเองในการเรียนรู้ ด้านความรู้และกระบวนการเรียนรู้ ชนิดอัตนัย และ 5) แบบวัดการกำกับตนเองในการเรียนรู้ ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) โดยการผสมผสานวิธีการวิจัย (Mixed Methods Research) ระหว่างวิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) กับวิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) ผู้วิจัยสรุปผลตามระยะของการวิจัยในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้

1) การสัมภาษณ์ครูผู้สอนและนักเรียน

1.1) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการพัฒนารูปแบบ พบว่า 1) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน พบว่าครูส่วนใหญ่ยอมรับว่าไม่ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนการสอนทักษะการอ่านการเขียนภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง ครูขาดการตรวจสอบเนื้อหาที่สัมพันธ์กับหลักสูตรสถานศึกษา รวมถึงยังยอมรับว่านักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรมและไม่ให้ความร่วมมือ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเองและไม่กล้าแสดงออก นักเรียนขาดการส่งเสริมและสนับสนุนทักษะและกระบวนการอ่านภาษาอังกฤษที่เป็นระบบ ขาดโอกาสในการได้รับกลวิธีที่ช่วยในการอ่านภาษาอังกฤษ รวมถึงขาดทักษะการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์

1.2) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยอมรับว่าไม่ค่อยสนใจและไม่ได้ให้ความสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษซึ่งมีความซับซ้อนทางด้านโครงสร้างภาษา รูปแบบประโยคและคำศัพท์ที่ยากขึ้น นักเรียนขาดทักษะและวิธีในการอ่านบทความข้อความหรือเหตุการณ์ เพื่อนำมาสรุปความคิดรวบยอดจากเรื่องที่อ่าน มีความรู้ด้านคำศัพท์ค่อนข้างน้อยและไม่ชอบเรียนรู้คำศัพท์เพิ่มเติม ขาดแรงจูงใจและความกระตือรือร้นในการอ่านภาษาอังกฤษ รวมถึงมีทัศนคติที่ไม่ค่อยดีต่อการเรียนการสอนในชั้นเรียน รวมถึงเกิดความเบื่อหน่ายในการจัดกิจกรรมในห้องเรียน

2) ผลการศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1) ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ของ Duffy & Cunningham (1996 : 170-195.) และ Fosnot (1996 : 75). 2) กลวิธีอภิปัญญา ของ Flavell (1979 : 75). และ Marzano, R., & Kendall, J. (2007 : 33). 3) แนวคิด Lexical Approach ของ Lewis (1993 : 66). และ 4) ทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง ของ Mezirow (2000 : 5-8). และ Brock, S.E. (2010 : 24). โดยร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) หลักการแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 9 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 การให้นักเรียนเผชิญกับความท้าทายใหม่ ขั้นที่ 2 การทบทวนและตรวจสอบตนเอง ขั้นที่ 3 การประเมินความคิดและความเชื่อเดิมของตนเอง ขั้นที่ 4 การเปิดใจยอมรับการเปลี่ยนแปลงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น ขั้นที่ 5 การสำรวจและค้นหาทางเลือกในการปฏิบัติใหม่ ขั้นที่ 6 การเลือกกลวิธีในการปฏิบัติ ขั้นที่ 7 การแสวงหาความรู้และทักษะจำเป็นสำหรับการอ่านและการเขียน ขั้นที่ 8 การทดลองบทบาทและสร้างความมั่นใจใหม่ และขั้นที่ 9 การประเมินความรู้และผลงานด้านการอ่านและการเขียน 5) ระบบสังคมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล รวมถึงภาคผนวกของเอกสารคู่มือร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้

3) ผลการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ปรากฏผลดังนี้

3.1) ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่ามีค่าความสอดคล้อง (IOC) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 4.46, S.D. = 0.69) และผลการทดลองใช้ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านการ

เขียนอย่างมีวิจารณญาณและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (try out) ที่ใช้ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ปรากฏผลดังนี้ 3.1) ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ($\bar{x} = 12.51$, S.D. = 3.11) 3.2) ความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ($\bar{x} = 6.73$, S.D. = 1.90) 3.3) ความสามารถในการกำกับตนเองในการเรียนรู้ ด้านความรู้ ($\bar{x} = 6.31$, S.D. = 2.03) 3.4) ความสามารถในการกำกับตนเองในการเรียนรู้ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{x} = 10.62$, S.D. = 2.27) และ 3.5) ความสามารถในการกำกับตนเองในการเรียนรู้ ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา/โครงสร้าง (CVI) ตั้งแต่ 0.80 - 1.00 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้อภิปรายเหตุผลเพื่อสนับสนุนในแต่ละประเด็น ดังนี้

1. ผลศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียนพบว่า ครูผู้สอนและนักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญ ความจำเป็นในการพัฒนาทักษะและความสามารถในการอ่านการเขียนภาษาอังกฤษและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียน แต่ด้วยสภาพปัญหาความพร้อมของครูผู้สอนและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้และต้องได้รับการสนับสนุนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องมีกระบวนการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำมาแก้ไขปัญหอย่างเป็นระบบ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจะเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและทำให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ สอดคล้องกับ Clark, C.R., & Mayer, E.R. (2003 : 174) ที่เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจะให้ความสำคัญที่กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ครูเป็นสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงการมีปฏิสัมพันธ์และการลงมือปฏิบัติของผู้เรียนพร้อมไปพร้อมด้วยส่วนผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้น จะเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้บนพื้นฐานประสบการณ์ของผู้เรียนโดยลักษณะการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้จะปรับสภาพเป็นประสบการณ์ใหม่ที่คงทนถาวรและตัวผู้เรียน ส่วน Morrison et al. (2011 : 168-172) ยังได้ให้ข้อเสนอว่า การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพควรมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับใช้ได้ในสถานการณ์ปัญหาที่แตกต่าง เพื่อนำไปสู่ผลผลิตหรือบรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ที่ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้สามารถปรับใช้ได้ให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและมืองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การวิเคราะห์ปัญหาผู้เรียน คุณลักษณะของผู้เรียน งานที่ผู้เรียนจะปฏิบัติ การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การจัดลำดับขั้นตอนการระบุหรือ

ออกแบบกลวิธีการจัดการเรียนรู้ การออกแบบสื่อการเรียนรู้ รวมถึงการวัดและการประเมินผล สอดคล้อง Starkey, L. (2010 : 42-43) ที่พบว่ากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีนัยสำคัญในทางบวกกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สอดคล้องกับ Djiwandono, P. I. (2013 : 32-47) ที่พบว่า การอ่านคือการคิดอย่างหนึ่ง คนที่กำลังอ่านคือคนที่กำลังคิด ดังนั้นกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณจึงมีประโยชน์ที่เอื้อต่อการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สอดคล้องกับ Cottrell, S. (2005 : 67) ที่เห็นว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณจะเป็นแนวทางหรือวิธีการที่แตกต่างและเป็นแนวทางให้สอดคล้องกันเพื่ออธิบายในประเด็นความแตกต่างที่จะสรุปสาระสำคัญในแนวทางดังกล่าว และเป็นทักษะจำเป็นพื้นฐานที่ส่งเสริมผู้เรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนอย่างมีวิจารณญาณ

2. ผลการศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของงานวิจัยในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์แนวคิดและทฤษฎี ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ กลวิธีอภิปัญญา แนวคิด Lexical Approach และทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง พบว่าจากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ปรากฏผลดังนี้ 3.1) ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่ามีค่าความสอดคล้อง (IOC) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.69) ผลลัพธ์นี้อาจเกิดขึ้นจากการที่ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการจัดการการเรียนรู้แบบมีเงื่อนไข โดยมีการสนับสนุนแนวคิดเชิงทฤษฎีที่น่าเชื่อถือ โดยมีการวางวัตถุประสงค์ โครงสร้างและองค์ประกอบของร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนสำหรับการพัฒนานักเรียนให้ได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดหลักสูตรที่กำหนดไว้ เมื่อร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบและคุณภาพที่น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับได้ กรอบแนวคิดและกระบวนการจัดการเรียนรู้ของร่างรูปแบบก็สามารถนำมาใช้ในสถานการณ์ของการเรียนรู้เชิงปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับ Brookfield, S. (2006 : 6) ที่เสนอว่าองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) ขั้นตอนของรูปแบบ 2) ระบบสังคม 3) หลักการตอบสนอง 4) ระบบการสนับสนุน 5) ผลที่เกิดจากรูปแบบการเรียนการสอน และ 6) การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้

3. ผลการทดลองใช้ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ร่วมกับกลวิธีอภิปัญญา แนวคิด Lexical Approach และทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ร่างรูปแบบ มีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ($\bar{x} = 12.51$, S.D. = 3.11) 3.2) ความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ($\bar{x} = 6.73$, S.D. = 1.90) 3.3) ความสามารถในการกำกับตนเองในการเรียนรู้ ด้านความรู้ ($\bar{x} = 6.31$, S.D. = 2.03) 3.4) ความสามารถในการกำกับตนเองในการเรียนรู้ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{x} = 10.62$, S.D. = 2.27) และ 3.5) ความสามารถในการกำกับตนเองในการเรียนรู้ ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา/โครงสร้าง

(CVI) ตั้งแต่ 0.80 -1.00 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ผ่านการประเมินและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้จากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้วิจัยได้นำเอาข้อเสนอแนะมาปรับปรุงและแก้ไขให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น รวมถึงการประยุกต์ใช้แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทของครูผู้สอนและนักเรียน ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สนับสนุนด้านทักษะการคิดเพื่อการเปลี่ยนแปลงจำนวน 9 ขั้นตอน ที่มุ่งเสริมสร้างให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ร่วมกับกลวิธีอภิปัญญา แนวคิด Lexical Approach และทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง จะช่วยเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านการเขียนภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ให้เพิ่มขึ้น จึงเห็นว่าสามารถนำรูปแบบดังกล่าวไปปรับใช้ให้เกิดผลกับนักเรียนได้ โดยให้ความสำคัญในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 9 ขั้นตอน

1.2 เนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 และนำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ในการวิจัยครั้งนี้ อาจยังไม่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณเท่าที่ควร อาจต้องมีการทบทวนตัวชี้วัดที่ต้องรู้และควรรู้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้านสมรรถนะอื่นที่สำคัญ ได้แก่ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ การคิดและใช้คำถามแบบอุปนัยและนิรนัย และความคิดรวบยอดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือระดับชั้นที่ใกล้เคียง โดยประยุกต์ใช้หลักการ แนวคิด ทฤษฎีอื่นสนับสนุน ได้แก่ ทฤษฎี Schemas แนวคิด Graphic Organizer แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning) และแนวคิดกลุ่มร่วมมือ

2.2 ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเสริมสร้างการอ่านการเขียนอย่างมีวิจารณญาณและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ ไปศึกษาวิจัยกับนักเรียนระดับชั้นอื่นตามเงื่อนไขเดิมของรูปแบบ และบูรณาการองค์ความรู้ตามเงื่อนไขอื่นของตัวแปรต้นสนับสนุนรูปแบบการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ รวมทั้งศึกษาหรือเปรียบเทียบผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียน กับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ และเกิดประโยชน์กับนักเรียนในบริบทของหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

เอกสารอ้างอิง

- Brock, S.E. (2010). Measuring the importance of precursor steps to transformative learning. *Adult Education Quarterly*, 60 (2).
- Brookfield, S. (2006). *The skillful teacher: On trust, technique and responsiveness in the classroom*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Clark, C.R., & Mayer, E.R. (2003). *E-Learning and the science of instruction*. San Francisco: John Wiley and Son.
- Cottrell, S. (2005). *Critical Thinking Skills: Developing Effective Analysis and Argument*. New York: Palgrave Macmillan.
- Djiwandono, P. I. (2013). Critical Thinking Skills for Language Students. *TEFLIN Journal*, 24 (1), 32-47.
- Duffy, T. M. & D. J. Cunningham. (1996). *Constructivism: Implication for the Design and Delivery of Instruction*. pp. 170-195. in D. H. Jonassen (ed.). *Handbook of Research for Educational Communications and Technology*. New York: Macmillan Library Reference USA.
- Flavell, J.H. (1979). *The Development of Metacommunication*. Paper presented at the Twenty-First International Congress of Psychology, Paris.
- Fosnot, C.T. (1996). *Constructivism: Theory, Perspective, and Practice*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Joyce, B., Weil, M., & Calhoun, E. (2011). *Models of teaching*. (9th ed.). Boston, MA: Pearson Education Inc.
- Keeves, J.P. (1997). *Models and model building*. In Keeves, J.P. (ed.). *Educational research, methodology and measurement: An International Handbook*. 2nd ed., Oxford: Pearman Press.
- Lewis, M. (1993). *"The lexical approach: The state of ELT and the way forward."* Hove, England: Language Teaching Publications.
- Malcolm Larking. (2017). Critical reading strategies in the advanced English classroom. *APU Journal of Language Research*, 2. 50-65.
- Marzano, R., & Kendall, J. (2007). *The new taxonomy of educational objectives*. (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Mayer, B.J. (2011). "Use of Top-Level Structure in Text: Key for Reading Comprehension of Ninth Students," *Reading Research Quarterly*. 16, 72-103.
- Mezirow, J.D. (2000). *Learning as transformation: Critical perspectives on a theory in progress*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Morrison et al. (2011). *Designing Effective Instruction*. (6th ed.). Hoboken, NJ.: John Wiley & Sons.
- Oliva, P. F. (2009). *Developing the Curriculum*. (7th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Organization for Economic Co-operation and Development: OECD. (2021). *21st-Century Readers: Developing Literacy Skills in a Digital World*, PISA, OECD Publishing Paris.

- Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). *Approaches and methods in language teaching*. (3rd ed.). Cambridge University Press.
- Starkey, L. (2010). *Critical Thinking Skills Success in 20 Minutes A Day*. (2nd ed.). New York, Learning Express.
- Zimmerman B, J. (2002). "Becoming a Self-Regulation Learner: An Overview". *Theory into Practice*. 14, 65-70.